

تاثیر اقلیم بر روش های بهینه سازی انرژی در معماری بومی: نمونه موردی، شهر کرمانشاه

نویسنده اول^۱ * : احسان اله خورسندی کوهانستانی

نویسنده دوم^۲ : علیرضا قاراخانی

1- احسان اله خورسندی کوهانستانی، دانشجو کارشناسی ارشد، گروه معماری واحد سوادکوه، دانشگاه آزاد اسلامی،

khorsandi-ehsan@yahoo.com، سوادکوه، ایران

2- علیرضا قاراخانی، عضو هیئت علمی گروه معماری، واحد سوادکوه، دانشگاه آزاد اسلامی، سوادکوه، ایران،

alireza_gharakhany@yahoo.com

چکیده

طرح هایی که در زمینه معماری و در راستای پیشرفت تکنولوژی، پس از ظهور انقلاب صنعتی و دستیابی بشر به انرژی های فسیلی عرضه شده، انطباق مناسبی با شرایط محیطی آب و هوایی نداشته است و یکنواختی طرح های معماری در همه اقلیم ها و شهرها به خصوص در شهرهای ایران به چشم می خورد. تقلید نامناسب و نابجا در استفاده از تکنیک های معماری کشورهای صنعتی و افراط در استفاده از مصالح مدرن بدون در نظر گرفتن شرایط فرهنگی و محیطی، موجب بحران هویت معماری، صرف هزینه های گزاف در تولید انرژی و خطر کاهش سوخت های فسیلی شده است. این در حالی است که معماری سنتی ایران نمونه بارز معماری پایدار بوده که نه تنها بیشترین سازگاری را با شرایط آب و هوایی داشته بلکه به بهترین نحو از عوامل و عناصر محیطی، در جهت تأمین آسایش در ساختمان استفاده می کرده است. بر این اساس شناخت و معرفی ارزش های موجود در معماری بومی ایران، نه تنها در شناسایی آن به جهانیان مؤثر است بلکه موجب راهنمایی جهت اصلاح و انطباق تکنیک های طراحی اقلیمی با شرایط بومی هر محل خواهد بود. در این پژوهش با روش توصیفی-تحلیلی به بررسی اثرات اقلیم بر روش های به کار رفته در معماری بومی برای بهینه سازی انرژی در ساختمان های شهر کرمانشاه پرداخته شد و مشخص شد که می توان خانه های سنتی دارای ارزش تاریخی کرمانشاه را به دلیل استفاده از انرژی پاک و انرژی تجدید پذیر، رشد ارگانیک و طراحی سازگار با اقلیم در راستای احترام به محیط زیست، صرفه جویی و حفظ انرژی در ساخت و نگهداری، استفاده از مصالح طبیعی و بوم آورد، توجه به انرژی لازم برای نگهداری و تنظیم شرایط محیط با طراحی مناسب فضای پر و خالی در مقیاس خرد و کلان، جهت گیری درست بناها و استفاده از سیستم های سرمایش و گرمایش غیر فعال پایدار دانست که از اصول و معیارهای هویت، سرزندگی، تنوع، دسترسی به خدمات و امنیت برخوردار است.

واژه های کلیدی: معماری، اقلیم، معماری بومی، انرژی، کرمانشاه

۱- مقدمه

یکی از اساسی ترین عوامل در ساخت سیاره زمین، اقلیم است و بدون شک، طبیعت انسان و کلیه مظاهر حیات در سطح گسترده ای متأثر از شرایط اقلیمی می باشند.

هر چند که نمی توان آب و هوای یک منطقه را به طور کلی تغییر داد اما با توجه به تاثیر بسیار زیاد آب و هوا بر روح و جسم انسان می توان با تمهیداتی به حداکثر آسایش ممکن دست یافت. منظور از شرایط آسایش انسان یا به اصطلاح منطقه آسایش، مجموعه شرایطی است که از نظر حرارتی، حداقل برآ ۸۰٪ از افراد، مناسب باشد [1].